

21.04.2022

Dnro 44/03.04.04.04.29/2022

Asia Karanteeniin määräämistä koskeva valitus

Valittaja

Asiamies: Aki Nummelin

Päätös, josta valitetaan

Kolarin kunnan tartuntataudeista vastaava lääkäri 4.1.2022

Kolarin kunnan tartuntataudeista vastaava lääkäri on määrännyt [REDACTED] yleisvaaralliselle tartuntataudille (covid-19) altistumisen vuoksi tartuntatautilain 60 §:n nojalla karanteeniin tartunnan leviämisen ehkäisemiseksi ajalle 7.–17.12.2021.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valituksenalainen päätös on kumottava. Kolarin kunta on velvoitettava korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut 200 eurolla.

Perusoikeuksiin puuttumiset on aina perusteltava mahdollisimman tarkasti. Näin ei kuitenkaan ole tässä karanteenipäätöksessä toimittu. Päätöksessä ei perustella millään tavalla, miten [REDACTED] olisi altistunut yleisvaaralliselle tartuntataudille tai olisi perustellusti altistunut sille. Päätöksessä ei ole mitään kuvausta siitä, missä yhteydessä väitetty altistuminen on tapahtunut. Päätöksessä ei kerrota edes sitä, mistä tiedetään, että juuri [REDACTED] on altistunut koronalle. Perustelujen puuttumisen vuoksi karanteeniin määrätty ei saa riittävää oikeussuojaa, mikä jo sinänsä tekee tehdystä karanteenipäätöksestä laittoman.

[REDACTED] ei ole missään vaiheessa tutkittu, vaan tartunnan jäljityksen työntekijä on määrännyt hänet pelkän epäillyn altistumisen vuoksi karanteeniin 10 päiväksi. Tartuntatautilain 60 §:n mukaan karanteenin voi määrätä ainoastaan kunnan tai sairaanhoitopiirin virassa oleva tartuntatautilääkäri. [REDACTED] ei ole ollut koronataudin oireita missään vaiheessa. Karanteenia ei tule määrätä heppoisin perustein, kuten tässä tapauksessa on toimittu. [REDACTED] ei ole karanteeniaikana

päässyt käymään ulkona, eikä hän ole voinut ottaa kavereitaan vastaan. Näillä asioilla on ollut häneen negatiivinen vaikutus.

Tartuntatautilääkäri ei ole edes nähnyt [REDACTED] joten hän ei ole voinut laatia tästä diagnoosia, jonka perusteella karanteeni olisi voitu määrätä. Näin tartuntatautilääkäri ei ole voinut päättää, onko yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen vaara ollut ilmeinen, eikä sitä, olisiko taudin leviämistä voitu muulla tavoin estää. Tässä tapauksessa tartuntatautilääkäri on luottanut sellaisen henkilön lausuntoon, joka ei voi diagnoosia asettaa. Näin ollen lääkäri ei myöskään ole voinut tulla vakuuttuneeksi siitä, että hänen tekemä karanteenipäätös perustuisi näyttöön ja hyviin hoito- ja toimintakäytäntöihin. Viranomaisen toimi on verrattavissa mielivaltaiseen toimeen, joka on kielletty muun muassa Euroopan ihmisoikeussopimuksessa. Kun [REDACTED] on koko karanteeniajan ollut oireeton, ei tartuntatautilain 60 §:ssä mainittu edellytys siitä, että henkilö voidaan asettaa karanteeniin, mikäli tartuntataudin leviämisen vaara on ilmeinen, ole toteutunut.

Asian käsittely ja selvittäminen

Kolarin kunnan tartuntataudeista vastaava lääkäri on antanut lausunnon.

Valittaja on antanut vastaselityksen.

Valittaja on antanut oikeudenkäyntikulujen perusteita koskevan täydennyksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus vahvistaa, että Kolarin kunnan tartuntataudeista vastaavan lääkärin tartuntatautilain 60 §:n nojalla tekemä päätös ei ole jäljempänä perusteluissa lausutuista syistä lainmukainen. Koska ajanjakso, jolle päätöksen mukainen määräys on annettu, on jo päättynyt, lausuminen asiasta enemmälti raukeaa.

Hallinto-oikeus velvoittaa Kolarin kunnan korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut 200 eurolla.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Tartuntatautilain 60 §:n 1 momentin mukaan jos yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen vaara on ilmeinen eikä taudin leviämistä voida muulla tavoin estää, virkasuhteinen kunnan tartuntataudeista vastaava lääkäri tai virkasuhteinen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tartuntataudeista vastaava lääkäri voi päättää henkilön karanteenista enintään yhden kuukauden ajaksi. Päätös karanteenista voidaan

tehdä henkilölle, jonka on todettu tai perustellusti epäilty altistuneen yleisvaaralliselle tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillylle tartuntataudille.

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun, sekä mainittava sovelletut säännökset. Hallintolain 45 §:n 2 momentin 1 ja 5 kohtien mukaan päätöksen perustelut voidaan jättää esittämättä muun ohella, jos tärkeä yleinen tai yksityinen etu edellyttää päätöksen välitöntä antamista, tai jos perusteleminen on muusta erityisestä syystä ilmeisen tarpeetonta.

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

███ käy █████ jossa on 7.–8.12.2021 ollut henkilö, jolla on todettu positiivinen koronatartunta.

Kolarin kunnan tartuntataudeista vastaavan lääkärin antaman lausunnon mukaan karanteeniin määrääminen on perustunut positiivisen laboratorionäytteen antaneen henkilön eli indeksin läsnäoloon riittävän pitkän ajan samassa tilassa █████ kanssa. Karanteenimääräys on tehty tartuntatautilakiin perustuvien sosiaali- ja terveysministeriön sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ohjeiden perusteella tartunnan jäljityksen todettua altistumisen olleen riittävän pitkä karanteenin määräämistä varten. Tartuntatautilääkäri tekee arvoain altistumisesta tartuntatautilain ja tautitilanteen perusteella. Arviota ei voi tarkemmin avata positiivisen näytteen antaneen henkilön tietosuojaan perusteella.

Hallinto-oikeus toteaa, että henkilön määräämisessä karanteeniin tartuntatautilain nojalla on kysymys tämän perusoikeuksia rajoittavasta päätöksestä. Tällöin asianosaisen oikeusturvan toteutumisen kannalta korostuu vaatimus päätöksen perustelujen riittävyydelle ja selkeydelle. Riittävät perustelut antavat edellytyksiä harkita päätöksen oikeellisuutta ja muutoksenhaun tarvetta. Päätöksen perusteleminen antaa myös tuomioistuimelle edellytykset valituksenalaisen päätöksen lainmukaisuuden arvioimiselle. Kun karanteenimääräys perustuu yleisvaaralliselle tartuntataudille altistumiseen, on päätöksestä käytävä ilmi, mihin karanteenin määrättävän ja hänen seurassaan olleen koronatartunnan saaneen henkilön käyttäytymiseen, oleskeluun tai niihin rinnastettavissa oleviin seikkoihin perustuen altistumisen on todettu tapahtuneen. Perustelujen keskeisenä tarkoituksena on nimenomaan se, että asianosaisen on saatava tietää hallintopäätöksen perusteena olevat konkreettiset seikat.

Valituksenalaisen päätöksen perustelujen ja Kolarin kunnan tartuntataudeista vastaavan lääkärin antaman lausunnon perusteella █████ karanteeniin määrääminen on perustunut covid-19-taudille altistumiseen. Valituksenalaisen päätöksen perusteluista ei kuitenkaan ilmene, millä perusteilla █████ on todettu altistuneen kyseiselle taudille. Hallinto-oikeus katsoo, että päätöstä ei näin ollen ole riittävästi perusteltu ilmoittamalla, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun. Myöskään Kolarin kunnan tartuntataudeista vastaavan lääkärin hallinto-oikeudelle toimittamassa lausunnossa ei ole █████

oikeusturvan kannalta riittävällä tavalla perusteltu sitä, mihin tosiseikkoihin perustuen [REDACTED] altistumisen covid-19-taudille voidaan katsoa tapahtuneen. Perustelujen puutteita ei voi hyväksyttävästi selittää covid-19-taudin tunnetun alkulähteen eli indeksin suojaamisella.

Edellä lausutun perusteella hallinto-oikeus katsoo, etteivät valituksenalaisen päätöksen perustelut niiden puutteellisuuden vuoksi täytä hallintolain 45 §:n 1 momentissa hallintopäätökselle asetettuja vaatimuksia. Asiassa ei ole myöskään osoitettu, että perustelujen esittämättä jättämiselle olisi ollut hallintolain 45 §:n 2 momentin mukaisia edellytyksiä. Kolarin kunnan tartuntataudeista vastaavan lääkärin tekemä [REDACTED] koskeva karanteenipäätös olisi tämän vuoksi kumottava. Koska ajanjakso, jolle määräys on annettu, on jo päättynyt, enempi lausuminen asiassa kuitenkin raukeaa.

Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Pykälän 2 momentin mukaan korvausvelvollisuuden kohtuullisuutta arvioitaessa voidaan lisäksi ottaa huomioon asian oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

Asiassa annettu ratkaisu erityisesti huomioon ottaen olisi kohtuutonta, mikäli valittaja joutuisi itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Tämän vuoksi hallinto-oikeus on velvoittanut Kolarin kunnan korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut edellä ratkaisuosasta ilmenevällä tavalla.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Selostus valitusluvan myöntämisen edellytyksistä ja hakumenettelystä on liitteenä (Valituslupa, yleinen).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Jari Kostilainen ja Arto Rousti sekä asiantuntijajäsen Terhi Tapiainen.

Esittelevä jäsen Arto Rousti

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	valittajan asiamies, sähköpostitse (sec)
	Oikeudenkäyntimaksu maksutta
Jäljennös maksutta	Kolarin kunnan tartuntataudeista vastaava lääkäri, kirjeitse

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Osoite: PL 189 (Isokatu 4, 3. krs), 90101 OULU

Puhelin: 029 56 42800 **Telekopio:** 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusosoitus

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisperusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valitusluvan myöntämisen perusteet ovat:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhauun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa (saantitodistus, haastetiedoksianto) vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sähköisesti todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä palvelimelta tai asiointipalvelusta.

Käytettäessä sijaistiedoksiantoa asiakirja katsotaan kuitenkin saadun tiedoksi kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Kirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituksen sisältö

Valituksessa, joka sisältää myös valituslupahakemuksen, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosesiosoite)
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:ssä tarkoitettu peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valittaja katsoo, että valitusluvan myöntämiseen on edellä tarkoitettu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja. Yhdyshenkilön ei tarvitse esittää valtakirjaa.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei korkein hallinto-oikeus toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos

- päämies on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa
- asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa
- valtuutettu on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**.

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta. Valitus on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä korkeimman hallinto-oikeuden virka-ajan päättymiseen (kello 16.15) mennessä. Valituksen toimittamisesta telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Postiosoite: PL 180 00131 HELSINKI	Käyntiosoite: Paasivuorenkatu 3 00530 HELSINKI	Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi Faksi: 029 56 40382 Puhelinnumero: 029 56 40200
---	---	--

Asiakaspalvelun aukioloajat maanantaista perjantaihin 8.00 - 16.15.

Muutoksenhakuasian käsittelystä perittävät maksut

Hallinto-oikeuden päätöstä koskevan muutoksenhakuasian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 530 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija tai hänen sijaansa tullut. Jos yhtä useampi asianosainen saattaa asian käsiteltäväksi samalla kirjelmällä, heiltä peritään vain yksi maksu. Jos tuomioistuin erottaa eri asianosaisia koskevat asiat erikseen käsiteltäviksi, peritään kustakin näin erotetusta asiasta asianosaiselta maksu erikseen. Jos saman maksun suorittamisesta on vastuussa kaksi tai useampia maksuvelvollisia, he vastaavat siitä yhteisvastuullisesti. Yhden asianosaisen maksuvapautus ei vähennä muiden asianosaisten maksuvelvollisuutta.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista. Lain mukaista maksua ei peritä:

- yksityishenkilön vireille panemissa sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) eikä terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitettua palvelua tai etuutta koskevissa asioissa;
- lastensuojelulain (417/2007) mukaisissa asioissa, lukuun ottamatta mainitun lain 16 c §:ssä tarkoitettuja, kuntien keskinäisiä korvauksia koskevia asioita;
- yksityishenkilön vireille panemissa ulkomaalaislain (301/2004) mukaisissa kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa;
- maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) mukaisissa asioissa eikä maaseutuelinkeinotukea koskevissa asioissa, joissa on kyse luottojen maksuhelpotuksesta, vapaaehtoisesta velkajärjestelystä tai valtion takautumisvaatimuksesta luopumisesta;
- oikeusapulaissa (257/2002) tarkoitettujen oikeusavun myöntämistä koskevissa asioissa eikä oikeudenkäyntiavustajalle maksettavaa palkkiota ja kulukorvausta koskevissa asioissa, ellei kyse ole muutoksenhausta palkkiota tai kulukorvausta koskevassa asiassa;
- tartuntatautilain (1227/2016), päihdehuoltolain (41/1986) eikä mielenterveyslain (1116/1990) mukaisissa asioissa;
- yleisiä vaaleja, kirkollisia vaaleja eikä saamelaiskäräjien vaaleja koskevissa asioissa;
- asioissa, joiden käsittely tuomioistuimessa on muualla laissa säädetty maksuttomaksi.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste. Lain mukaista maksua ei myöskään peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelemänsä vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta.

Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)

Oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1122/2021)

Valituslupa, yleinen